

Koncepce vedení a rozvoje školy Základní škola Zdice

Vypracoval: PaedDr., Mgr. Pavel Schneider, srpen 2025

Koncepce školy vychází ze současných celonárodních koncepcí popsaných ve Strategii vzdělávací politiky 2030+. Přípravuje se i realizace tzv. velké revize rámcových vzdělávacích programů. Na to je třeba se postupně připravit například prohloubením významu předmětu osobnostní a sociální výchova, což umožní podporu třídnických hodin, rozšířením nabídky povinně volitelných předmětů a posílením výuky cizích jazyků, včetně zavedení výuky angličtiny od prvního ročníku..

Kurikulární reforma, základní pedagogické principy

Koncepce školy musí být dotvořena kolektivně, rozsáhlou spoluprací týmu pedagogických pracovníků školy, musí být diskutována s rodiči, žáky, zástupci zřizovatele a dalšími partnery. Velmi dobrým prostředkem pro komunikaci s veřejností a zřizovatelem je činnost školské rady a školního rodičovského parlamentu. Je nutné vycházet ze zkušeností pedagogických pracovníků školy, navázat na ně a rozvinout je. Je třeba využít zkušeností pedagogického týmu se vzdělávacími programy i se zkušenostmi z inovativní pedagogiky (například Montessori pedagogika, badatelská výuka, projektové a programové vyučování, výuka v autentickém prostředí, otevřená škola, práce s ICT, rozvoj nových gramotností, ekologická a environmentální výchova apod.) **Každý učitel by měl používat paletu metod, z níž vybírá nejvhodnější pro daný věk žáků, typ učiva a potřeby každého dítěte.**

Při tom je nutné zdůrazňovat individuální přístup ke každému dítěti, snahu o **individuální rozvoj každého dítěte a dosažení co nejvyššího možného rozvoje každého žáka**. Je však nutné zdůrazňovat, že žáci musí dodržovat pravidla, že kromě práv existují i povinnosti, a že žáci mohou dosáhnout jakýchkoli cílů pouze se zapojením snahy a píce.

Známkování musí být **vždy v kombinaci s ústním hodnocením a individuální prací s žákem a využitím prvků formativního hodnocení**. Cílem není známkování, ale rozvoj dítěte a uplatnění žáka v dalším studiu a životě.

Tým pracovníků školy a jeho rozvoj

Vytvoření kvalitního týmu je základním úkolem vedení. Lze to zvládnout otevřeností vedení školy a možností každého učitele využívat maximálně svých schopností, nápadů a zkušeností.

Na základě vytvořeného týmu pracovníků školy je třeba vypracovat plán evaluačních a autoevaluačních procesů, hospitací, a podpor pedagogických pracovníků. Je třeba vybudovat skutečný kolektiv pracovníků. To se může podařit zavedením systému podpory od pravidelných teambuildingů, přes metodická setkání, výměnu zkušeností a metodické odborné vedení. Stejně jako u žáků zdůrazňujeme individuální přístup ke každému pracovníkovi, snahu o individuální rozvoj každého pracovníka a dosažení co nejvyššího možného stupně jejich rozvoje.

Komunitní škola, image školy, klima školy, wellbeing

Škola dle tohoto konceptu by měla být otevřená dětské i dospělé veřejnosti, a to jak v přístupech, tak fakticky. **Škola by se měla stát kulturním a vzdělavatelským centrem okolí – komunitní školou.** K vytvoření komunitní školy pomůže i systém využívání prostor školy veřejností. Tuto činnost je dobré koncipovat jako **doplňkovou činnost školy**. Těžištěm v této oblasti je spolupráce s místními spolky a zřizovatelem. Komunitní prostředí tvoří i pořádání akcí školy pro veřejnost – trhy, dílničky, soutěže, karnevaly, výstavy, festivaly, školní ples.

Velmi se osvědčuje **činnost školního rodičovského parlamentu**, kde zástupci rodičů pravidelně komunikují a spolupracují s vedením školy. Je možné posilovat vztah žáků školy ke škole a k místu, kde žijí. Toto zaměření je možné využít i při volnočasových aktivitách a mimoškolní činnosti

Kultura školy

Kulturu školy ovlivňuje i úprava školy a okolního prostředí, sportovní a relaxační zázemí, kvalitní školní jídelna a celkový život školy na základě respektování zdravého životního stylu. Prvkem, který rozvíjí kulturu školy, a je přímo dílnou demokracie, je **činnost školního žákovského parlamentu**. Součástí činnosti žákovského parlamentu je i pořádání akcí, meztřídních soutěží, podíl na evaluaci školy apod.

Hlavní silnou stránkou školy by měl být rodinný, otevřený charakter vztahů mezi učiteli, dětmi a rodiči. Musíme se co nejvíce poznat a snažit se si vzájemně porozumět a pomoci.

Škola jako informační centrum a centrum všeobecného vzdělávání

Principy informační společnosti počítají s rozvojem informačních technologií, je vhodné využít spolupráce s místní knihovnou, rozvíjet její činnost jako informačního centra (knihovna, videotéka, fonotéka, databáze výukových programů, centrum rozvoje digitální gramotnosti). Využívání moderních technologií by se mělo stát přirozenou každodenní součástí školního vyučování i řízení školy. Zároveň bychom ale neměli zapomínat na funkci

papírových knih a obecně činnostního učení s využitím manipulací s reálnými objekty. Podstatnou součástí vzdělávání je i vzdělávání jazykové, včetně možnosti napojení na mezinárodní zkoušky a vzdělávání v oblasti kultury, historie, etiky, tělesné zdatnosti, finanční gramotnosti. Obecně by měl být cílem všeobecný, všestranný rozvoj osobnosti žáka.

Zájmové vzdělávání a vzdělávání mimo vyučování

Podle tohoto konceptu by škola měla působit i v oblasti volného času. Je nutné rozvíjet systém nepovinných předmětů, kroužků a zájmových aktivit, spolupracovat se spolky pracujícími v této oblasti a podporovat aktivity školní družiny a školního klubu.

Vzdělávání dětí a žáků se specifickými potřebami

Tyto žáci vyžadují respekt a specifický přístup. Nejde jen o pomoc a podporu žákům se zdravotním omezením nebo ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí, ale i o podporu nadaných. Tato podpora je možná využíváním služeb pedagogicko – psychologické poradny a dalších partnerů, spoluprací se speciálními školami a pracovišti, **efektivní činností školního poradenského pracoviště** s úzkou spoluprací vedení školy s výchovným poradcem, kariérním poradcem, školním psychologem, školním speciálním pedagogem, koordinátorem preventivních aktivit, asistenty pedagoga a učiteli. Samozřejmou podmínkou poskytování efektivní podpory je spolupráce s žáky a jejich rodinami. **Cílem snažení by měla být kvalitní, vnitřně diferencovaná škola, která nabídne co nejlepší podmínky pro všechny žáky.**

V této oblasti i v oblasti prevence rizikových faktorů (prevence sociálně patologických jevů) je nutné dále podporovat partnerství s grantovými a neziskovými organizacemi, Policií ČR, například formou preventivních programů, dětmi a rodiči. Předpokladem pro řešení těchto problémů je i **dobrá kultura školy, dobrá atmosféra a neohrožující prostředí školy.**

Velmi se osvědčují pravidelné měsíční schůzky školního poradenského pracoviště, fungují i jako rozšířené vedení školy. V současné škole dnes již jsou dobré zkušenosti s prací asistentů pedagoga. Postavení asistenta pedagoga je třeba vnímat jako součást týmu pedagogických pracovníků ve škole i třídě, jeho role je pomoc učiteli zvládnout kvalitní učení ve třídě s žáky s podporou.

V oblasti péče o děti s nadáním je důležitá podpora účasti v olympiádách a sportovních soutěžích, udělování pochval za úspěch v soutěžích a zřízení nástěnek úspěchů v soutěžích a olympiádách a výstavky pohárů. Multikulturní sál nabízí možnost pravidelných vystoupení nadaných a talentovaných dětí před spolužáky a pedagogy v rámci výuky, tak i před rodiči a širokou veřejností.

Přechod dětí a žáků mezi MŠ a 1. a 2. stupněm ZŠ

Předpokladem pro bezproblémový přechod dětí mezi jednotlivými stupni školského systému je spolupráce mezi vedením škol i mezi jednotlivými učiteli. Osvědčuje se například patronace starších žáků nad mladšími a budoucími spolužáky, zapojení dětí, žáků i rodičů do života školy jako celku. Podobně je nutné přistupovat k přechodu žáků na 2. stupeň ZŠ, včetně přechodu žáků z neúplných škol v okolí a ke spolupráci s jejich učiteli, žáky i rodiči. Velmi dobře se osvědčuje i **zapojení pracovníků školního poradenského pracoviště** do těchto činností.

Financování a materiální zabezpečení – ekonomická rozvaha

Předpokladem pro splnění výše popsaných principů je finanční a materiální zabezpečení činnosti školy, možnost pořizování moderních učebních pomůcek podporujících aktivní činnosti dětí a žáků, vybavení v oblasti informačních technologií a reprografických a prezentačních technologií i pomůcek pro rehabilitaci a odpočinek.

Nové přístupy k výuce jsou náročné v oblasti odměňování pracovníků i změně přístupu k používání učebnic a dalších textů a povede k nutnosti tvorby či k reprodukci učebních pomůcek. To vše přináší tlak na rozpočet školy. Je proto nutné tyto problémy řešit se zřizovatelem školy i ministerstvem školství, respektive obcí s rozšířenou působností a dalšími orgány. **Je nutné volit takovou organizaci školy a její vnitřní strukturu, aby byla efektivní v oblasti výchovně vzdělávací i ekonomické.**

Sdružením prostředků zřizovatele, státu, dotačních programů, neziskových organizací a dalších subjektů a při podpoře doplňkové činnosti školy je možné zajistit ekonomicky zdravé hospodaření.

Hodnocení kvality školy

I když školní vzdělávací programy kladou důraz na rozvoj kompetencí a gramotností žáků, při přijímacím řízení na střední školy se stále přihlíží k vědomostem žáků. Vzhledem k tomu, že především rodiče hodnotí školu často spíše podle výsledků přijímacího řízení, je nutné posilovat i tuto oblast vzdělávání, především v rámci disponibilních hodin přípravy na přijímací zkoušky u žáků 9. ročníků. Kvalitnímu hodnocení žáků i školy může pomoci využívání testovacích metod (např. Inspisset České školní inspekce, Scio, Kalibro) v průběhu celé školní docházky. Vhodnými metodami jsou dotazníky pro rodiče, žáky i spolupracovníky, dnes už zvládnutelné elektronicky, SWOT analýzy i metody pozorování, diskusí a vyhodnocování, na jejichž základě bude dopracována a přijata strategie rozvoje školy.